

בולעטין

וועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות
באמצעים של בירור, חקירה ודרישה, התייעצות, הודעה, והצעה
חודש תשרי תש"נ

עד מתי נחשה ?

מכתב א'

על הבעיות הגדולות אצל השחיטה מרובאשקין

**מכתב עדות ממשגיח חסיד חב"ד שכותב
להגה"צ מהאלמין שליט"א
ולהבית דין של חב"ד
אודות הכשרות אצל רובאשקין**

בס"ד, שלום וברכה,

מכיון שכבודו עוסק במשמרת בעיני כשרות המאכלים, בנוסף על שאר עסקי צבור, מצאתי, לנכון להעיר אתכם בהמצו"ב. המדובר AGRI – RUBASHKIN – AARONS ETC. וחנות רובאשקין בבארא פארק.

אלו שנשלחו הדברים להם לא הודיעו אותי שום דבר על כן קשה עלי להבחין כוונתם על זה. לפי ידיעותי היותר קרובים נמצא מצב המצויר שם, עוד. כמובן אין התהליך מוגדר רק בהכשר א' אשר שם.

מה שכבודו יכולים לעשות בזה לא ידוע לי, ומכל מקום לאפרושי מאיסורי (אף שבטח נמצא מקום היתר) היינו לידע שאפילו אצל יהודים שומרי תורה ומצות צריכים חזוק בזה ולכן כדאי ההכרח? לכל אחד לתת לב בכגון דא, וה' יעזור, באתי.
בכבוד

יוסף גראסביץ

נב. להעיר ששולחים עכשיו בשר בשם [הכתב אינו ברור]

אל כבוד הרבנים
חברי הב"ד דק"ק
קראון הייטס

- 1 אחד"ש רציתי להעיר נקודות חשובות מתהלך העבודה בבית המטבחים של רובאשקין "אגרי ראסעסורס ע"י הנסיון שלי בשהיותי שמה נראה שרובאשקין רוצה לסדר הכשרות על פי דעתו מבלי לשמוע לדעתכם _ הוראותיכם בפרטיות.
- 2 ע"ד ה"סקורט" שמעתי כמה פעמים מר"ד לברטוב שי' שצריכים לקולפו מב' צדדיו. בהיות ר"ד שי' "באגרי". הערתי אותו שרק קולפים מצד אחד. הוא מסר שצריכים לקולפו מב' צדדיו.
- 3 רצ"ה הלוי רובאשקין שי' מסר את זה להנכרי הממונה אל הלה אמר הרי יפריע לעבודתינו יותר מדאי.
- 4 רצ"ה רובאשקין שי' אמר עשה כהוראות הרב רק שהיום שהרי הוא נמצא פה. כשיסע למחר נחזור למנהגיני לקלוף רק מצד אחד.
- 5 הנה אנני נכנס בהוראת דיני ניקור וחלב וכו' וההיתר בקלוף מצד אחד רציתי רק להביא להכרתיכם דאינו (רובשקין) חש להוראתיכם ומבין מבינתי וכו' וכן נוהגים שמה.
- 6 בסימני כשרות על הלשונות יש (הי') קצת בלבול דהיינו על מי חל האחריות לרשמים.
- 7 הי' נהוג שהשוחט רשם המספר, על פי הפתק שעושים הנכרי על הראש והגוף, על הלשון.
- 8 בזמן שעזבתי את אגרי חדל השוחט לרשום. אולי יוכל להיות בזה מכשול בחלוף לשונות בין טריפות וכשרות וד"ל.
- 9 רוב מסירת ה"סוויט בעד" היא על ידי הנכרית שהיא מצפה על הלוח ומוסרם על פי זה.

- 10 הבודק עסוק בהסרת רירים וסירכות כנהוג ואי אפשר לו, ואיני מעיין מאין היא חותכם (מלקטם).
- 11 גם המשגיח עסוק בתליית הפתקאות. ואין פנאי לחכות עד שתחתוך ה"סוויט ברעד" היא אינה מחכה עד שיבוא יהודי לראות מאין לקחם.
- 12 היינו שהנכרית שחותכת בשר שמלוחלח, כשבאה לחלק ה"סוויט ברעד" חותכו ומוסרו ואינה מחכה ליהודי שיהי' שמה לראות.
- 13 נקור גידי דם הלשונות נעשה על ידי נכרית ואין משגיח על עבודותה בעשיתה וגם אחר כך. וכה נשלם ברוב הימים שהייתי שמה.
- 14 מצאתי לשון רשום בסימן דהיינו נבילה, בין אלו שכבר נמלחו והודחו. שמתתי אותו על הצד ומסיבת הבלבול ש (הי') ביום וא"ו והלחץ מצהר"ש [מצבי רובאשקין] והקושי להתקשר אתכם לא בררתי בפרטיות דין שאר הלשונות שנמצאים שמה.
- 15 ה. כפי מה שראיתי מידי יום ביומו, הנכריות משיירים מקומות פנוים ממלח במליחת הבשר. ישנם מקומות בשטח הבשר וכן יש חתוכים גדולים, ועמוקים שאינם שמים לב למולחם כראוי.
- 16 וכן ראיתי משגיחים שאינם משגיחים לראות שהנחת הבשר יהיה באופן שאינו כלי קבול, וכן אינם משגיחים שנקב ה"טנק" יהיה פתוח (הברזא שיזוב הדם, והטנק מתמלא עד שכשפותחים הברזא יוצא הדם בזרם חזק).
- 17 והנה מכיון שהטנק מלא וגדוש אי אפשר לראות בהבשר שנמצא למטה, אם נתמלא הדם ועולה למעלה מהדף הנמצא שם על הבשר והבשר שורה בתוכו או לא, אבל נראה לי שכדאי לעורר על זה.
- 18 זה ברור שמסיבת רבוי העבודה לפי ערך הפועלים, והפועלים כבר עובדים כמעט בכל יום יתר על הנתדבר, כשעתיים ושלוש, רוצים

לפטור ולגמור ולעזוב בהקדם הכי אפשרי, וכן דרישת רובאשקין בגלוי ובסתר. ואין פלא שמשׂירים מקומות בלי מלח.

19 וכן ראיתי כמה וכמה פעמים שהמשגיח אינו עומד על יד הפועלים ולפעמים עמדו ברחוק ארבעים רגל (40) שכל דף שממנו נעשה הקיר בת ד' רגל ועשרה דפים במתינות. לפי זה בשכל ישר סדר המליחה ירד במהותו בפרט שהלחץ חזק מרובאשקין למהר ואין שם לב על הנעדר בזה כלל שהרי יש מלח בכל חלק ודי בזה.

20 בעצמי שמעתי מהרב מרלא שי' בהיותי באגרי בפאסטוויל שאשים לב להשגיח לפזר המלח על הצדדים הדקים.

21 הנה הכוונה בזה אי אפשר להבין שהרי אין רצונם לשמוע לזה כלל וכלל וכלל. שאין הענין שעל פי רוב נוהגים כהוראה, רק לפעמים נחסר (ע"ד מש"כ בש"ך סוס"ט ס"ק כ', פתחי תשובה ס"ק יו"ד). אלא נוהגים כן בכל פעם (לכתחילה) אולי רבוי העבודה עושה בדיעבד ומכל מקום אם כן מהי הזהירות בהצדדים הדקים?

22 עיקר החסרון בזה הוא שאינם שמים לב להוראות הרב, ועושים כרצונם, וגם זה לא בשביל שמצאו הוראה שניה בכתב או בע"פ.

23 הנה בהיותי באגרי הראה ר"ד לברטוב איך שצריכים להסיר קרום דק שנשאר על ה"ריבאיי" בין צלע י"ב וי"ג מתחת החלב וצריכים להסירו עם החלב. המשגיח שיחיה אינו שם לב לזה תמיד.

24 למה משתמשים בפתקאות של וועד רבני ליובאוויטש האים אגרי תחת השגחתם?

25 ח. כששתמשים בסימן חתום בחותם גומי הרי ברובא דרובא אי אפשר לקראות אף אות אחד מהחותם אחרי המליחה וההדחה, וכבר הראיתי את זה לל"ט שי' ור"ד לברטוב שי' מבלי מענה.

26 לכאורה חותם זה אינו שוה לכלום. ועדיין משתמשים בזה מפעם לפעם.

27 ט) לפעמים שולחים בשר בלי סימן עליו אלא ממלאים קופסא "קמבו" ושמים חותם בארבע פנותיו. לכאורה צריך עיון בזה שהרי ראיתי שבקל משנים הנמצא בקופסא בלי הזזת החותם כלל ואי אפשר להכיר שינוי.

28 י) נתנו פתקאות הכשרות לידי הנכרים בלי פקוח לכמה ימים.

29 יא) בהיותי שמה לא היה מספיק משגיחים לפעול כפי הנתדבר. לכן קשרו המשגיחים לבשר שיש הפסד אלפי דולרים.

30 על פי ראות עיני קשה לצייר שהמשגיח יעבוד כפי הדרוש כשמשימים עליהם כל כך עבודה יתר מהנדרש.

31 אמרו שדורשים רק ט' שעות עבודה ומכל מקום אי אפשר לגמור מפני י"א שעות ולפעמים י"ב וי"ג. וכן התדברו שיתנו לעזוב בערב שבת באופן שיוכלו להגיע הבייתה כשעתיים וג' לפני שבת על כל פנים. לזה יש כמה רמאיות.

32 להוציא הרוח מהגלגלים ב' שבועות.

33 להניח מכונית אחורי המכונה וכו'.

34 חותם החוטאים בפלומבא "כשר נשמרים ב-1 SUPPLY ROOM

35 והחדר תחת יד נכרים, דברתי עם הר"מ שי' ואמר שהוא יסדר את זה.

36 אריזת הקופסאות נעשה על ידי אינה יהודית בלי השגחה, ונחתם אחר הסגירה כשמונחים שמה לזמן.

37 דברתי על דבר זה עם רד"ל שי' יאמר שיענין.

38 בחלק ה"צאק" אצל בית השחיטה נצרר הרבה דם שיכולים לראותו ואינם חותכים אותו ממנו לפני המליחה ומצאתים חלקים גדולים גם לאחרי המליחה כשחלפו את עבודתי.

39 וגם מצאתי הרבה פעמים הרבה דם יבש על הצלעים מבפנים גם לאחרי השרי' המליחה והדחה.

40 שמעתי מהרב מרלא שי' של שחיטת מארגארעטין יהי' יום מיוחד
או על כל פנים חצי יום שלם בשבילם, וחצי תחת הב"ד דק"ה בכדי
למנוע הבלבול בבשר.

41 כמה וכמה שבועות בהיותי שמה וגם לאחר שעזבתי היתה הסדר
שמארגארעטין שחט כט"ו בהמות ואח"כ ק"ה ט"ו וכך חוזר כל
היום. (מפי השמועה עד היום נמצא הסדר ככה).

42 על דרך ההוראה שיהיו שני שוחטים במקום השחיטה בכל עת
הנה כמה וכמה שבועות אינו כן, למשל שבוע פרשת נשא תשמ"ט.

43 כל הנ"ל כפי הראות עיני בהיותי שמה ושמעתי שעד היום נוהגים
ככה.

בכבוד ובברכה,

יוסף יצחק גראסביץ

רצוף בזה הכתב
יד של משגיח
חב"ד חשוב מאוד,
שמתאר את כל
מצב הכשרות אצל
רובאשקין
בדיוק נפלא

תורה

אברהם הראשון

אלה וברכה,

הנה רועה כנה נקודות כעין הקדמה
לרשימות מלה מייך משמש.

הנה סוסק חשדה בהכשרים וכוונתו
שיוהגים היותך בבידודם כפי הנדרש דבריו
הבנות חלב שהנדרש הן מהשדה וכן מהקונים
שדו קרבן חלבי.
הנה כששמתו שם האחד לדבר ה' (בינת)

במת הואג ובלבן, ינתה' זויג תפילין, חנוך הבית
ובו) מתכוון לפתח בית מטבחיים ומחפש משקים
חשפת ששם מוכה לעבוד בתחנת הנפש (אוסו דיקו
(תחנת) בשר). הלבוש. בית מטבחיים ידוע ומפורסם

ואמצי עליהם מחזירי וכו' וקם ידעתי טותק
הנפיון עצמתי שעדתי שק. אמרתי הליכי שנה
רק את גלה נכרו משאב ביהודי.

אקם ידוע (ומפורסם) ע"ד מקום מילטו (גבול)

שהתק ציר חסידו ומחז חרודיון לחבר ה'
אם צא אקם דפרט הכשר בש, מוסרים
שהמחוק לא הין שצייק לילונק כשהרה (רפטי)

הי"ד) היותך קרבן יתך מחסי כפי הוא חינוכה
ע"ד שכל מדמור נ"ץ הרקיע רותק בצדונו.
(ומה דהלוב מרשימת הרעג אסטאוק צ"ל)

אני הכריזתי במדבר בבר קהל מכתב מרדכי נח
 (זהו נדפס בבית ומלוא) עדי הנהירות להחמיש
 משפחת אדם

על יסודי גם עסקתי להבנים הסדורה על-כאשר
 הבאתי בתי ודברתי סתם. וקם דברתי עם
 רחמי השמחתי ליל שתי הנה לאמר צמח שבתאי
 לעבוד שמתי לשם קבלו מותי מבין שש שבו
 די שאני רוצה לעבוד. השבתי מאילת דיבור
 שלם מפי מלוא רציון נבי. למחר צמח עבוד
 עם ירדתי לסוף דעתם שפנחה ב"נתם שבת
 יותר משהי"פרום" הגילית (ה) עמיתו לבס נסיוני
 במקומות אחרים. סוף סוף (כנראה ממש הרבנים)
 קבלו מתי שמה.

הנה לתלמי הקיים הלוועקים ברעם קצום בב

א"י הירושלמי ואיצובים וכו' ידעתי מקורם

הלא מסו ילמי שתי ליל לכה. אלה כשהבאתי בה

לדני רב ער דאגוהי ומליו דפיו ובמשין על
 לכה נחל נהלת. למליו במשין ע"י פועליו

במשפחה השפיל "מטרקורטי" בדמית. הנה
 המיות ה אולם לסדור אלה הדרכתי את הפועלים
 הנכרים סוף למלוח וכו' לשם כפי פורמות הרב
 המכיר שד א"ט"י בשתי משפח דני אחריו.
 הכרי הפועלים לועם שהבאתי הירודי שבה
 רצון הפועל ה כצו ומה סתם דורש, נהלת
 הפרט על יסוד השארתי הנה. ובי לכה עמית

אחת מקדמ מקומי, הרי להיטיב את מלבי בזמן
יבנה מלפניו מנת דבר

המחיר הידוע ומפורסם וקצת ביוקר (ולפי השוואת
100 נכסיו למסבון 240 דה מנת ליוק 50% כשר נמלטו
120 דה מנת כשרות #50 לכהמה, חליו עליה
הסתכונות #375 לכהמה 120 x 375 = #45,000 ליוק, צורה
ד' ימים 4 x 45,000 = 180,000 = 180,000 #1,800,000

נצטרף חשבון להסלית מכוב הכשר על האן

- # 1 - דגלים השוט הימני
- א - דגלים " הימני והחודש 3 השאר הימני
- 1/2 - " המשני
- 1/2 - " "
- א - " הסודק

הטוים מומין שיוקר דבר כשר על גש אן מלה
רק 44. טו חגיג שהבתות הכשרים, והפלאוס
צוים לאמיים #. נמשך 4 פועלים נכרים למליחה
וצרה ~~#~~ (לפסיון #). משמח להם 5 \$ אשה
1/2 \$

8 פועלים לנקוד (לם היות שזה רוב נק 6

והטעם צוים שבזכה שצין כן וביק כן צוים האן
אצד הנתקרים חזויבוק לנקודו שבין כן יבין כן
חוקים האן) 1/4 בן 5 \$ לשדה. ס"ה 5 1/2 לפסיון
לק היום מינסלסטא לא הכשר 1/4 90,000 \$ לשדה
1/8 45,000 \$ לק - דה שורת קרוב ונת אלפיה לוקר חודש, ואתי שאתי

ואיילוד. ולגב שלם לו יורה מן המצדה. ומי
היה הבונק לוי יתן מק לם צמו רוח גשם
היטה יתצוב לעתיו

הכרי הוא "מי סופר לברויה
הפעולה כצו ינצלך אסוק הדלתים

עצ כדו כך יתעו הדברים שנק
המשנה השני רד לאלה שי שדבר קט
אלו הדברים. והוא לטמ שמדבר בהכח
על מו. מלד סד דורש שיטתו הילד ואלה
דורש שלם ידרש מבושלים הנבים לם כדולתם.
הנה דרשתי מנתן שיצמד צמדו ונדשו
חשבון ונתן ~~לשם~~ לשמה. מה צושים
הבושלים. מה לרכיבם לדורש למצורות
ובמה בשר תקנו למה צמח ונשים זה לם
פחלתו ונסה כמד התני שמה לל המן. הנה
כפי השמורה, מה שצפתו מן מצוי הכשר
שמה צמח לם עת.

לכחך שנתן המשה אל הכנפי של שוקים
ואשתיק ^(בטו) שנתן אלם ונפסקו ביינו וסין לשמול מן
פי הדד רק בדברים לשכנים שבוטו אמור בור
והיולט מכלל זה ניצוק ברואק ורדיפה.
כשאלה על צדית משקית שפיר התחיל והליו
הדברים למדיין ^(שגש) רעמוהו הדד בדבור
דושת (מן הכוונה ל"ו ב"ם)

375 אלמנטן שטענדיק דער גלי פון מיין
לפני כמה שנים

ה' יסר ציינו ויטהר לבנו לעד וכו'
אזכיר ייבך גבך אבדוהי, אבדוהי, אבדוהי
וכפי דין אלה מן דין אלה וכו' וכו'
אשר ה' אלהינו ה' אחד וכו' וכו'

יום אשף וכו'

ג. אבדוהי דין אלה מן דין אלה וכו' וכו'
אשר ה' אלהינו ה' אחד וכו' וכו'

א. אבדוהי דין אלה מן דין אלה וכו' וכו'

ב. אבדוהי דין אלה מן דין אלה וכו' וכו'

ג. אבדוהי דין אלה מן דין אלה וכו' וכו'

מכתב ג'

מכתב מהגה"צ

רבי יוסף יצחק

זצ"ל

שכתב לר' אברהם אהרן שי'

רובאשקין נ"י

ג' תקלז

ג'תקלז

ב"ה ז' מנ"א תש"ט
ברוקלין

ידידי וו"ח אי"א מוה"ר אברהם אהרן שי' רובאשקין

שלום וברכה!

במענה על כתבו מכ"ז תמוז העבר אודות התיסדות חנות בשר עם בית חרושת לוואורשט עם שותפין יודעי מלאכת עשיית וואורשט, הוא דבר נכון במאד, ועדת חסידי חב"ד נזהרים בתקנה מסודרה מהוד כ"ק רבינו הזקן והחמירו בהנהגה זו הוד כ"ק אבותינו רבותינו הק' כל אחד בזמן נשיאותו אשר העוסק במכירת בשר או בתעשי' של בשר מעושן ובוואורשט, אשר גם אפילו המוחזק לירא אלקים יודע תורה ובעל מדות חסידות צריך למשגיח תמידי, ובודאי ישמרו לקיים הנהגה מסודרה זו, והשי"ת יחזק אות בריאות כולם ובני ביתם יחיו ויתן לכולם פרנסה טובה בהרחבה.

ידידס הדו"ש ומברכס בגשמיות וברוחניות

יוסף יצחק

ג'תקלז

נדפסה ביגדיל תורה ח"ד ע' יח. נפש ישע"י ע' פב. והוגהה ע"פ העתק המזכירות.